

SÖKANDE

Partner54 i Karlstad AB, 556763-3630

MOTPARTER

1. Karlstads kommun
2. Kontorseliten i Karlstad AB, 556567-4131

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten att upphandlingen får avslutas först efter att en ny utvärdering skett där Kontorseliten i Karlstad AB:s anbud inte beaktas.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Karlstads kommun genomför en upphandling av produktionsprinter. Kommunen har i tilldelningsbeslut den 30 oktober 2018 antagit anbud från Kontorseliten i Karlstad AB (Kontorseliten).

Partner54 i Karlstad AB (bolaget) yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen ska rättas, på så sätt att anbudet från Kontorseliten diskvalificeras från anbudsprövning, alternativt att upphandlingen ska göras om.

Bolaget anför i huvudsak följande.

Punkt 3.1 i förfrågningsunderlaget innehåller ett krav på att leverantören ska bedriva ett aktivt miljöarbete bestående av vissa angivna delar. Kontorseliten har angett att kravet uppfylls vid anbudslämnandet, men enbart lämnat en beskrivning av företagets miljöpolicy. I denna saknas beslutande mål och åtgärder för att nå förbättringar och när de ska genomföras. Det finns inga rutiner för uppföljning av miljöarbetet, hantering av avvikelser och korrigerande åtgärder. Kontorseliten har inte heller lämnat garantier för att kravet ska vara uppfyllt senast sex månader efter avtalsstart. Kontorselitens anbud uppfyller därmed inte det aktuella kravet och borde ha förkastats i enlighet med principerna om likabehandling och transparens.

Vidare har kommunen i punkt 8.1 begärt att priser ska vara fasta under det första avtalsåret. Därefter kan prisjustering ske en gång per år efter skriftligt yrkande. Kontorseliten har i sitt anbud i denna del bl.a. hänvisat till punkt 1.1 i det bifogade serviceavtalets allmänna bestämmelser. Denna innehåller möjligheter till prisökning som sätter kommunens krav om prisjustering ur spel. Kontorselitens anbud uppfyller därmed inte kravet i punkt 8.1.

Det går inte att utesluta att bolaget hade tilldelats kontrakt vid en korrekt genomförd utredning. Bristerna i utvärderingen har därför medfört att bolaget lidit eller kan komma att lida skada.

Kommunen anser att ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande.

Av kravet i punkt 3.1 i förfrågningsunderlaget framgår att anbudsgivare – om kravet är uppfyllt i materiellt hänseende redan vid anbudslämnandet – ska beskriva sitt miljöarbete i anbudet. Kravet får dock också uppfyllas först sex månader efter avtalsstart. Kontorseliten har, utöver att beskriva sin miljöpolicy, intyget att kravet kommer att vara uppfyllt inom sex månader från avtalsstart. Kravet i punkt 3.1. är därmed uppfyllt.

Vad gäller punkt 8.1 har Kontorseliten på ett korrekt sätt hänvisat till Statistiska centralbyråns arbetskostnadsindex. Möjligheterna att höja priset utöver det tak som följer av eventuell ökning av aktuellt index är därmed inte möjlig med stöd av Kontorselitens serviceavtal. Det följer av punkt 2.1 i förfrågningsunderlaget att svar i dokumentet med ska-kraven har företräde om det lämnas motstridig information på annan plats i anbudet.

Kontorseliten har beretts tillfälle att yttra sig över ansökan.

SKÄL FÖR AVGÖRANDET

Enligt 4 kap. 1 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, förkortad LOU, ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Om en upphandlande myndighet har brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag,

och detta har medfört att en leverantör lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 20 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Miljökrav

Enligt punkt 3.1 i förfrågningsunderlaget är det ett obligatoriskt krav att leverantören, senast sex månader efter avtalsstart, ska bedriva ett aktivt miljöarbete bestående av vissa angivna delar. Om kravet uppfylls vid anbudslämnandet ska leverantören beskriva sitt miljöarbete. Om kravet inte uppfylls vid anbudslämnandet ska leverantören intyga att kravet uppfylls senast sex månader efter avtalsstart. Kontorseliten har i sitt anbud angett att kravet i punkt 3.1. uppfylls, samt hänvisat till en miljöpolicy. Därtill har Kontorseliten lämnat en kortfattad beskrivning av sitt miljöarbete. Kontorseliten har inte uttryckligen angett om det görs gällande att kravet på miljöarbete är uppfyllt vid anbudslämnandet eller att det kommer att uppfyllas senast sex månader efter avtalsstart. Förvaltningsrätten instämmer dock i kommunens uppfattning att svaret ”kravet uppfylls” kan förstås som ett intygande om att kravet på aktivt miljöarbete kommer att vara uppfyllt senast sex månader efter avtalsstart. Kontorselitens anbud får därmed anses uppfylla de obligatoriska kraven i punkt 3.1.

Prisjustering

I punkt 8.1 i förfrågningsunderlaget anges att priser ska vara fasta det första avtalsåret. Därefter kan prisjustering ske en gång per år efter skriftligt yrkande. Leverantören ska hänvisa till ett för tjänsten rättvisande index. Kontorseliten har i sitt anbud angett att kravet uppfylls, och hänvisat till Statistiska centralbyråns arbetskostnadsindex av viss typ. I övrigt hänvisar bolaget till punkten 1.1. i allmänna bestämmelser i ett till anbudet bifogat serviceavtal. Där framgår bl.a. att leverantören har rätt att höja priset vid prishöjning, valutaförändring, höjning av skatt eller annan oförutsebar prispåverkande händelse.

Förvaltningsrätten anser att den möjlighet till prishöjning som beskrivs i Kontorselitens serviceavtal inte överensstämmer med det obligatoriska kravet i punkt 8.1. på fast pris det första avtalsåret. Genom att både ange att kravet på fast pris är uppfyllt, och samtidigt hänvisa till en möjlighet att ändra detta pris, har Kontorseliten lämnat motstridiga uppgifter i anbudet angående prisjustering.

Kommunen har hänvisat till en konfliktlösningsregel i punkt 2.1 i de administrativa föreskrifterna. Där anges att efterfrågade uppgifter besvaras direkt i upphandlingsdokumentet och att dessa svar har företräde om leverantören lämnar motstridig information på annan plats i anbudet. Kontorseliten har dock i upphandlingsdokumentet under punkt 8.1 både angett att kravet uppfylls och uttryckligen hänvisat till punkt 1.1. i serviceavtalet. Förvaltningsrätten finner därför att det, oavsett konfliktlösningsregeln i punkt 2.1, framgår av de uppgifter som lämnats i upphandlingsdokumentet att Kontorseliten lämnat ett orent anbud i denna del. Anbudet därmed borde ha uteslutits från utvärdering. Det kan även ifrågasättas om det alls skulle vara förenligt med LOU att avhjälpa motstridigheter av detta slag med hjälp av en konfliktlösningsregel (jfr Kammarrätten i Stockholms dom den 27 juni 2017 i mål nr 766-17).

Slutsats

Enligt den aktuella utvärderingsmodellen antas anbud som får det lägsta jämförelsevärdet vid utvärderingen. Bolagets anbud har haft det näst lägsta jämförelsevärdet. Bolaget har därmed lidit skada av att Kontorselitens anbud felaktigt kvalificerats för utvärdering. Förvaltningsrätten bifaller därför ansökan och beslutar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse skett i form av en ny utvärdering där anbudet från Kontorseliten inte beaktas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. För information om hur man överklagar, se bilaga (FR-05).

Joar Berglund

Rådman

Föredragande har varit Erik Ludvigsson.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.